

Frö- och Oljeväxtodlarna

Årsredovisning 2000/2001

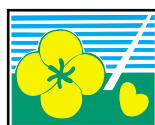

Foto: Agneta Lilliehöök

Foto: Agneta Lilliehöök

Foto: Anders Roland

Innehåll

Ledare	3
SFO och Svensk Raps AB	4
Vallfrö	6
Fokusering på mervärdet ökar rapsarealen	8
Forskning och försök	10
Adresser	12

2001 – ett år då odlingsintresset vände uppåt

Vi kan lägga ett händelserikt år bakom oss. Terroristattackerna i USA och dess konsekvenser överskuggar givetvis det mesta men BSE-krisen, mul- och klövsjukan och WTO-förhandlingarnas start är händelser som också berör jordbruket påtagligt.

Frö- och Oljeväxtodlarna och numera Svensk Raps AB har under många år lyft upp värdet av oljevaxterna ur växtföljds- och miljösynpunkt och samtidigt aktivt försökt påverka debatten om det nyttiga fettet. När även prisbildningen hjälpt till kan vi nu se en tydlig vändning av odlingsintresset. Hösten 2001 såddes det 70% mera oljevaxter än föregående höst. En annan viktig faktor som bidragit till höstoljeväxternas påbörjade återgång i Mälaramrådet är odlingsssäkerheten. En stor del av odlaravgiften läggs på försök, inte minst på sortsidan. Hybridsorternas intåg med kraftigare plantor har gjort att vinterhärdigheten är i klass med höstvetet i det norra odlingsområdet.

Framtiden för raps- och rybsodlingen

En betydande del av prisuppgången detta år beror på vår svaga valuta och där kan situationen ganska snabbt ändra sig. Det är inte bara den underliggande substansen i ekonomin utan också politiska utspel som kan ändra situationen. En EMU-anslutning från svensk sida skulle säkert stabilisera läget ytterligare.

WTO-förhandlingarna som nu antligen ska inledas innebär säkert avregleringar av olika slag. Exportstöden och gränsskyddens utfasningar kommer inte direkt att påverka oljeväxterna eftersom de inte finns på det här området. Beslutet i Qatar om att inkludera alla stöd, oavsett om de ligger i några av de traditionella så kallade boxarna eller inte är mycket positivt för den europeiska oljeväxtodlingen. När försäkringslösningar, räntesättnings- och transportstöd kommer upp till ytan då har europeiskt jordbruk inget att skämmas för i jämförelse med USA.

Den kraftfulla satsningen på växtförädling som görs inom oljeväxtområdet medför också att vi som odlare kan se ljus på framtiden om nu inte GMO-debatten med sin delvis obefogade skrämselpropaganda gör att vi halkar efter ytterligare i Europa. Här måste vi nu våga ta den debatten - den ger stora möjligheter och kontrollerbara risker. Se på läkemedelsområdet där GMO idag knappast är ifrågasatt.

Om vi från svensk sida ska ha en långsiktigt hållbar utveckling måste vi också lyfta fram produkter så att människor känner betydelsen av inhemsk oljeväxtodling. Reklamkampanjerna för Bregott är ett bra exempel på sådant - men vi måste ha fler sådana lanseringar. Här kommer vi att ta initiativ från Svensk Raps AB sida.

Inom miljö- och regionalpolitiken snedvrids nu marknadsförutsättningarna för den konventionella odlingen alltmer. Det är inte rimligt att ekologisk produktion ska ta 1/5 av de tillgängliga stödmedlen när miljöytan kan ifrågasättas. De sammanvägda miljöeffekterna av ett varierat odlingslandskap ger en mycket större totalnytta.

Lin

Odlingen reducerades ytterligare till bara 4 500 ha. Även om arealersättningen har minskat är odlingsekonomin intressant. Låga odlingskostnader, god efterfrågan och en bra växtföljdsgröda gör att linet borde öka särskilt i områden där resistensen mot pyretroider hos rapsbaggar har konstaterats.

Vallfrö

Odlingen har ökat med 50% den senaste treårsperioden. Det är glädjande att vi kan visa att den svenska vallfröproduktionen kan konkurrera med den europeiska. Svenskproducerat timotej- och ängssvingellfrö kan med framgång säljas till europeiska vallodlare. Priserna har dock fallit för rödsvingel och ängssvingel trots den svaga svenska kronan.

Två bekymmer som vi ser framför oss

Det första bekymret är att EU-ersättningarna totalt sett inte tillåts öka mera. Ministerrådet har därför beslutat om en ny stödordning som innebär att om EU totalt överskrider den budgeterade kostnaden kommer en kvotering på landsnivå att tillämpas. Detta kommer att missgynna svenska odlare starkt. Här har Frö- och Oljeväxtodlarna tillsammans med svenska regeringen aktivt arbetat för att mildra effekterna av kvoteringen men tyvärr inte lyckats fullt ut. De stora fröslagen engelskt rajgräs och rödsvingel kommer att påverkas särskilt negativt av en kvotering. Marknadsmedvetenheten bland de europeiska odlarna är dock stor vilket har medfört att man till och med plöjer upp insådda vallar i förtid för att få upp priserna.

Vår svenska prissättningsmodell är det andra bekymret. Vi har så få aktörer varav en dominerande - Svalöf-Weibull. - att vi från odlarsidan upplever att vi har en oligopolsituation. Vi behöver en annan ordning där det danska priset på konkurrensutsatta varor ska vara styrande. I ett sådant fall skulle marknadens signaler få ett större genomslag i odlingsintresset. I framtiden kan kanske en modell med i förväg fastställda priser för det kommande odlingsåret på vissa inhemska fröslag vara en lösning.

Slutord

Vi ser framför oss att marknadskrafterna blir allt mer betydelsefulla för produktionsekonomin. Det kommer att gynna det produktionsinriktade jordbruket. En tydlig gränslinje måste dock dras mellan vad som är marknad och vad som kan betraktas vara särskilda satsningar på miljö- och regionalpolitik. De senare måste även i framtiden finansieras med allmänna medel för att inte snedvrیدا konkurrenssituationen mellan svenska odlare och odlare i andra länder. Oljeväxt- och vallfröodlingen har länge varit ledande när det gäller att ta tillvara marknadens signaler på ett tidigt stadium. Jag är övertygad om att marknadstänkandet kommer att gynna dessa produktionsinriktningar och att de därför går en ljus framtid till mötes.

Stig Lindén, ordförande

Frö- och Oljeväxtodlarna – för

I och med året 2001 har Frö- och Oljeväxtodlarnas verksamhet förändrats. Det tidigare helägda servicebolaget är nu ett delägt branschbolag. Men Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ek för är majoritetsägare med sina 51 % av aktierna. I Svensk Raps AB hanteras samtliga frågor rörande raps, rybs och lin medan det är SFO:s styrelse som fortfarande bevakar frågor rörande vallfrö.

Uppdelningen av arbetet mellan två styrelser har inte inneburit mindre engagemang eller ansvar av SFO: s styrelseledamöter. Intäkterna i Svensk Raps AB är till allra största delen odlaravgifter, dvs. serviceavgifter från de som odlar oljeväxter och lin. SFO står också som ekonomisk garant för ekonomin i bolaget genom att ha åtagit sig att täcka eventuella

underskott. SFO:s styrelse har under verksamhetsåret haft sex stycken möten.

Tre av dessa har varit gemensamma med styrelsen för Svensk Raps AB. Formellt sett tas beslut om försök, marknadsföring och information avseende oljeväxter av styrelsen för Svensk Raps AB. Men de gemensamma sammanträdena ger de ledamöter som inte formellt sitter i styrelsen för Svensk Raps AB en god inblick i verksamheter som odlingsutveckling, information och marknadsföring.

Maximering av vallfröarealen?

På vallfröområdet har frågorna dominerats av ett förslag från EU-kommissionen där utbetalningsnivån för kilostödet skall maximeras till 1998 års nivå. Detta

Arbetsfördelning mellan de två styrelserna:

Sveriges Frö- och Oljeväxtodlarna ek för

Styrelsen

Stig Lindén, ordf.

Gunnar Henningsson, vice ordf.

Olle Lundborg

Anders Borgqvist

Håkan Carlsson

Per-Olov Hilmér

Göran Brynell

Ansvarsområden

- ✓ Genom att äga 51 % av Svensk Raps AB kontrolleras bolaget. SFO:s medlemmar finansierar merparten av verksamheten med hjälp av serviceavgifter från de som odlar oljeväxter och lin.
- ✓ Intressebevakningen, dvs. bevakning av vallfröfrågor i Sverige och inom EU.
- ✓ Pris och kontraktsförhandlingar för vallfrö
- ✓ Försök- och odlingsutveckling på vallfröområdet

Svensk Raps AB

Styrelsen

Stig Lindén, ordf.

Nils Orrenius, Lantmännen, vice ordf.

Sten Moberg, SW

Sten Andersson, Föreningen Foder och

Spannmål samt Scadinavian Seed

Hans Nilsson, Karlshamns AB

Gunnar Henningsson

Olle Lundborg

Johan Biärsjö

Ansvarsområden

- ✓ Näringspolitisk bevakning vad avser raps, rybs och lin
- ✓ Odlingsutveckling och försöksverksamhet på oljeväxtområdet
- ✓ Information
- ✓ Marknadsföring av både rapsodling och rapsprodukter

Foto: Agneta Lilliehöök

sta året med Svensk Raps AB

skall enligt förslaget kvoterats på respektive medlemsland. Konsekvensen blir att Sverige som ökat sin areal med 50 % på tre år riskerar att få kraftigt sänkta kilostöd i fall EU: s kvot överskrids. SFO har haft täta kontakter med jordbruksdepartementet som har tagit de svenska vallfröodlarnas sak till sin i förhandlingar med Kommissionen. Samtidigt agerar SFO tillsammans med COPA för att genom representationen i Bryssel påverka kommissionen.

Färre oljeväxt- och linodlare men fler som odlar vallfrö

De senaste två åren har antalet raps/rybs och linodlare minskat, i första hand som en konsekvens av Agenda 2000 och den därmed försämrade ekonomin. År 2001 är ett bottenår med endast drygt 3 900 raps- och rybsodlare och drygt 500 linodlare. Glädjande är däremot ökningen av vallfröodlare. De senaste två åren har odlarkåren ökat med 10 % vart år för att år 2001 vara uppe i 745 st.

Antalet odlare av oljeväxter, lin och vallfrö

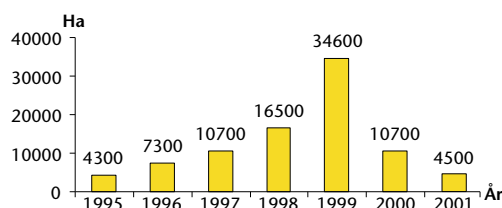
	2001	2000	1999
Oljeväxtodlare			
inkl industriraps	3930	4541	6106
Linodlare	516	869	3001
Vallfröodlare	745	678	615

Men medlemskåren är basen i vår verksamhet. Glädjande nog har SFO: s medlemsantal inte på långa vägar minskat i takt med nedgången i antalet odlare. Av medlemsantalet på 6 300 st den 31/8 2001 var hela 40 % medlemmar som inte hade areal för tillfället. Man står trots odlingsuppehåll kvar som medlem de år man inte odlar och håller sig på så sätt uppdaterad om både odlingsteknik och marknad med hjälp av den information man får bl.a. genom Svensk Frötidning och via hemsidan.

Linarealen minskar men 2001 var ett bra skördeår

Förbrukningen av lin och linprodukter inom landet är stor och skulle kräva en areal på mellan 15 och 20 tusen ha om bara svenskt lin användes. Den svenska arealen var 4 500 ha 2001 och är därmed tillbaka på samma nivå som 1995, det första EU-året.

Svenska Linarealer efter EU-inträdet

För de som pressar linolja går verksamheten bra men bristen på svenskt linfrö är påtaglig. Det är glädjande att efterfrågan på linfrökakan är väldigt stark, både för export och konsumtion inom landet. Allt fler upptäcker linfrökakans innehåll av hälsobringande ämnen och priset börjar närma sig fröpriset. Linoljepriset har varit på en låg nivå under lång tid på världsmarknaden. Men det går att hävda ett hyfsat pris för den svenska linoljan.

Framtiden

Intresset för att odla oljeväxter ökar och det gäller även oljelinet. Trots att alla grödor får samma arealstöd nästa år så kan linet mycket väl försvara sin plats i odlingen. Linets dokumenterade förfruktsvärde är minst lika stort som för oljeväxter. Linet drabbas inte alls av svärbekämpade eller resistent rapsbaggar. Klumprotsjuka förekommer inte och svampsjukdomar är sällan ett problem. Den svenska marknaden borde ta hand om betydligt större kvantitet svenskodlat lin.

Foto: Agneta Lilliehöök

Foto: Agneta Lilliehöök

Vallfrö är en allt viktigare

Foto: Agneta Lilliehöök

Under hela 1990-talet har vallfröarealen i Sverige legat ganska konstant på mellan 7500 och 8000 hektar. Från och med år 2000 har dock intresset för vallfröodling ökat och därmed också arealerna (se tabell 1). Med dagens 12800 ha till skörd 2002 har vi nått en nivå som troligen är toppen på kurvan. Det är viktigt att produktion och avsättning för frö går hand i hand. Ingen, varken odlare eller handel, är betjänt av att vi får en stor lageruppbbyggnad.

2001 ett bra fröår

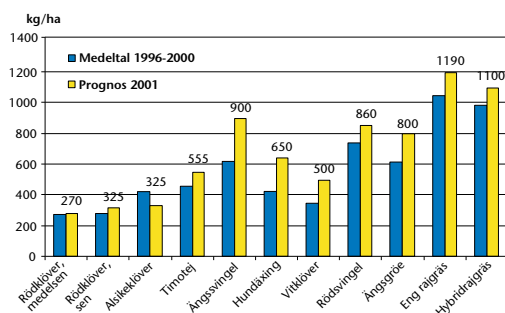
För i stort sett samtliga fröslag har vi i år fått en hög skörd och även kvaliteten har varit bra. Speciellt odlarna av ängssvingel, hundäxing och ängsgröe kan glädja sig åt skördar som ligger klart över ett femårsmedeltal.

I vissa fall har det dock varit problem vid skörden. Tyvärr har detta, i likhet med de senaste åren, i de flesta fall gällt rödklöver. Under september drabbades flera områden i landets södra och västra delar av stora nederbörds mängder. I bland annat Kalmarområdet fick detta till följd att inga klöverodlingar har kunnat skördas. Det ostadiga vädret har inneburit att klöveren i år har haft en skördeperiod som spänner över sju till åtta veckor från först till sist skördade odling. Grobarheten påverkas givetvis negativt av en nederbördsrik skördeperiod och de odlingar som skördats sist har i vissa fall svårt att nå upp till minimikraven. I figur 1 återfinns skördeprognosen för 2001 och som en jämförelse femårsmedeltalet, enl statistik från SJV.

Små prishöjningar i vissa fröslag

Årets förhandlingar med handeln för prissättning av fröet var tuffare än vanligt. Odlarsidan fick argumentera hårt för priset på flera av fröslagen. Speciellt gällde detta timotej och eng rajgräs där handel och odlare var av ganska olika åsikt vad som är ett rimligt pris. Slutresultatet blev att timotejpriset i stort sett bibehölls på förra årets nivå och rajgräset fick en välbehövlig höjning av priset med 45 öre/kg. Ängsgröe, som är en ständig bristvara, har även i år fått en prishöjning. Rödsvingelfrö finns det alltför stora lager av på världsmarknaden och båda parter var införstådda med att en prissänkning var nödvän-

Figur 1. Medelskörd 1996-2000, enl statistik från SJV samt skördeprognos för 2001 enl SFO.

dig. Även rödklöver och då främst diploida sorter fick vidkännas en mindre sänkning av priset.

EU:s vallfröstöd är i år något högre i kronor räknat än förra året beroende på att omräkningskursen den 1/8 2001 var högre än året innan. I tabell 2 finns årets vallfröpriser och EU-stöd och som en jämförelse även grundpriserna 2000.

God ekonomi för fröodlaren

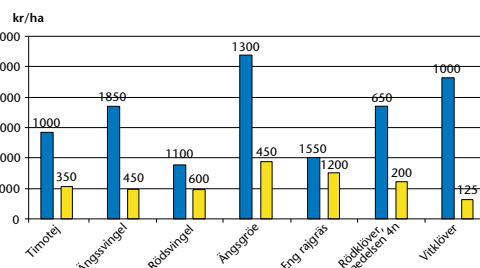
Att intresset för att börja med fröodling har ökat de senaste åren har givetvis påverkats av att det varit god ekonomi i fröodling om man lyckats få en hög skörd av god kvalitet. För fröodlaren gäller det dock att försöka se lite långsiktigt på odlingen och inte hoppa från art till art beroende på hur högt grundpriset är för tillfället. I Svensk Frötidning försöker vi någon gång per år ge en bild av världsmarknaden för frö och vilka priser som är på väg upp eller ner med hänsyn till bl.a lagersituationen. Vallfrö skördas ju först ett eller i vissa fall två år efter att insadden gjorts. Det är därför viktigt att ha klart för sig att priset på vallfrö är cykliskt och om man satsar på en art när den ligger på topp prismässigt, finns det risk att detta kan vara lägre när det är tid för skörd.

I figur 2 visas vilken betydelse avkastningsnivån har för det ekonomiska resultatet. För varje gröda finns angett en högsta skördenivå och en lägsta. Samtliga värden är verkliga uppgifter från årets skörderesultat. Hektarintäkten är grundpriset plus EU-stöd minus rensningskostnad. Som vi ser är hektarintäkter ca 27000 kr/ha för ängsgröe med en avkastning på 1300 kg/ha, medan avkastningen 450 kg/ha endast ger ca 9000 kr/ha. Motsvarande för ängssvingel är ca 19000 kr/ha vid den höga skördenivån och knappt 5000 kr/ha vid den låga.

Stor fröproduktion inom EU

Medlemsländerna i EU odlar totalt sett gräs- och klöverfrö på ca 190 000 hektar. De största arealerna finner vi i Danmark, Holland och Tyskland. Vår svenska areal på 12000 ha är liten i jämförelse med t.ex. den danska arealen på ca 75000 ha. Detta gäller om vi ser till totala arealen vallfrö. Om man tittar på enskilda arter blir förhållandet något annorlunda. När det gäller ex timotej är Sverige och Finland

Figur 2. Olika ha-intäkt vid olika avkastningsnivå. Hektarintäkter (kr/ha) anges som bruttointäkt minus rensningskostnad

gröda för växtodlaren

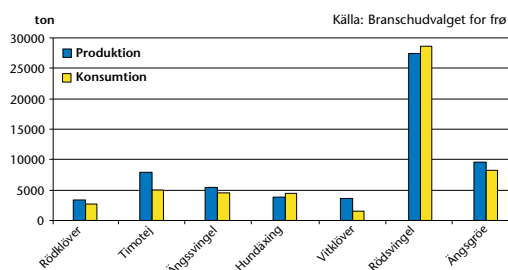
största fröproducenterna inom EU. Även av ängssvingel är Sverige stor fröproducent. I tabell 3 visas hur stora vallfröarealerna inom EU är för några fröslag under åren 1999-2001. Eng rajgräs är det största gräset ute i Europa följt av rödsvingel. Båda dessa växtslag har det de senaste åren haft problem med överproduktion och därmed fallande priser. En följd av detta har vi även sett i våra svenska grundpriser. För eng rajgräs har dock produktion och konsumtion det senaste året kommit mera i takt och priset har börjat återhämta sig något, men för rödsvingel kvarstår problemen. Även om arealen frö inom EU är stor, är man inte självförsörjande av alla fröslag utan import sker från tredje land av både sorter och arter. Denna import borde vi till viss del kunna ta för oss av i Sverige, men problemet är att det många gånger handlar om ett annat sortmaterial än vad vi odlar idag. När det gäller ex rödklöver är vårt odlingsmaterial anpassat till nordeuropeiska förhållanden och inte lämpade för Sydeuropa. Av timotej och ängssvingel är efterfrågade sorter säkert odlingsbara även i Sverige. Här har vi också sett att ett ökat antal nya sorter kommit i odling. I figur 3 återges ett medeltal av produktion och konsumtion inom EU de senaste 5 åren.

Vallfröförsök

I takt med att odlingen har ökat har också efterfrågan på försök och kurser ökat. Under året har flera fröodlingskurser hållits runt om i landet ofta initierade av de lokala Frö- och Oljeväxtodlareföreningarna.

Sedan hösten 1998 har föreningen anlagt nya vallfröförsök i timotej, ängssvingel och rödklöver. I timotej har det funnits både sortförsök och gödslingsförsök, ängssvingel gödslingsförsök och i rödklöver utsädesmängdsförsök. Serierna i rödklöver och gödslingsförsök i timotej har det inte lagts ut några nya försök av under 2001. Klöveren är avslutad i och med årets skörd och timotejförsöken kommer att skördas sista gången 2002. Resultat från försöken kommer att finnas på vår hemsida www.svenskraps.se Sortförsök i timotej och kvävegödslingsförsök i ängssvingel fortsätter ytterligare något år.

Figur 3. Konsumtion och produktion av vallfrö i ton, inom EU åren 1996-2000

Tabell 1. Vallfröarealer i Sverige 1999-2002

Art	1999	2000	2001*	2002*
Rödklöver	1481	1896	2409	2829
Alsikeklöver	61	58	68	66
Timotej	2893	3240	4257	4267
Ängssvingel	1296	1793	2284	2294
Hundäxing	112	107	95	74
Vitklöver	254	253	405	481
Rödsvingel	921	1006	1228	1533
Ängsgröe	243	241	384	646
Eng rajgräs	440	459	519	567
Summa	7701	9053	11649	12757

* Kontrakterad areal

Tabell 2. Priser och EU-stöd för vallfrö 2001

Art	Grundpris 2000 kr/kg	Grundpris 2001 kr/kg	EU-stöd 2001 kr/kg
Rödklöver			
- medelsen, 2n	16,00	14,50	4,96
- medelsen, 4n	25,00	24,25	4,96
- sen, 2n, Bjursele	18,50	17,50	4,96
- sen, 2n, övr sorter	22,00	20,00	4,96
- sen, 4n	34,00	33,00	4,96
Alsikeklöver	18,50	17,50	4,26
Timotej	7,10	7,00	7,75
Timotej, Jonatan	6,60	6,50	7,75
Ängssvingel	7,35	6,75	4,04
Hundäxing	7,70	9,50	4,90
Vitklöver	15,80	17,35	6,97
Rödsvingel	6,95	5,00	3,42
Ängsgröe	16,50	17,75	3,57
Eng rajgräs	4,25	4,70	* 3,00
			** 2,72
Hybridrajgräs	4,25	4,70	1,96

* grp A, **grp B

Tabell 3. Arealer, ha vallfrö i EU åren 1999-2001

	1999	2000	2001
Rödklöver	9774	11075	8596
Alsikeklöver	62	63	68
Timotej	10718	12137	13948
Ängssvingel	6808	7527	7797
Hundäxing	6191	7070	6876
Vitklöver	4670	4412	4668
Rödsvingel	36136	38789	42230
Ängsgröe	10123	10661	12214
Eng rajgräs	66004	64818	59281
Hybridrajgräs	5209	3405	1918

Foto: Agneta Lilliehöök

Fokusering på mervärdet ö

Oljevaxter är en förutsättning för hög veteskörd.

Oljevåxtarealerna har minskat under en följd av år då diskussioner om lönsamhet i första hand varit fokuserad på arealersättningens storlek. En av de första uppgifterna för det nya Branschbolaget Svensk Raps AB har varit att tydliggöra alla de fördelar och möjligheter oljevåxtodlingen för med sig. Tillsammans med ett högt oljevåxtpris har detta stimulerat de svenska odlarna att kraftigt öka den höst-sådda arealen 2001.

Oljevåxternas förfruktsvärde är 1 800 kr

Oljevåxterna ger möjlighet att slopa en kostsam plöjning samt minskar behovet av svampbekämpning och kvävegödsel i efterföljande spannmålsgröda. Tillsammans med en skördeökning som är värd ca 1000 kr/ha ger detta ett samlat förfruktsvärde på minst 1 800 kr/ha.

Det här presenterades i en brett upplagd informationskampanj inför höstsådden 2001. Stommen i kampanjen var en fyrsidig broschyr som användes av både handel och rådgivning i informationsarbetet.

Högprisläge

Naturligtvis har det höga rapspriset hösten 2001 och förväntningar på priset 2002 bidraget till viljan att så höstoljevaxter. Till skörden i augusti 2001 var priset det högsta sedan EU-inträdet. De som säkrade ett

pris i augusti kunde få ända upp till 2,40 kr/kg. Men då fick man passa på just när priset var som högst. Även de som lagrat in har vissa perioder under hösten 2001 kunnat sälja till samma höga pris.

Lantmännens avräkningspris 2001 stannade på 1,97 kr/kg inkl kontraktstillägg. Även detta är det högsta priset sedan 1995.

Förväntningarna på priset 2002 är också högt ställda. Även om det är många osäkerhetsmoment finns det goda förhoppningar om ett bestående högt pris även till skörden 2002.

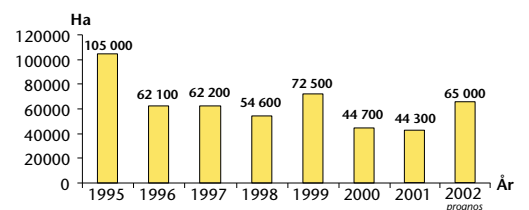
Prissäkring minskar risken i oljevåxtodlingen

De senaste åren har prissäkring blivit ett alltmer använt instrument för oljevåxtodlaren. Den oinvidige kallar ibland prissäkring för att man "spekulerar" i oljevåxtpriset. I själva verket är det precis tvärt om. Genom alla år har vi sått våra oljevaxter utan att veta vad priset ska bli. Ett prisbesked får man i bästa fall i samband med skörden. Nu har de svenska odlarna möjlighet att redan ett år före skörd göra en prissäkring på sina oljevaxter. I augusti 2001, samband med höstsådden kunde man prissäkra för skörd 2002 till 2,10 kr/kg fritt Karlshamn. Priset var någon vecka senare uppe och vände på 2,19 kr/kg. Priserna för skörd 2002 har därefter under hösten 2001 legat kring 2 kr/kg fritt Karlshamn.

Foto: Anders Roland

Svenska oljevåxtarealer 1995-2000

Med en areal på 44 300 ha hjälpte inte en jämförelsevis hög skörd. Produktion av svenska oljevaxter stannade på 112 000 ton.

Oljevåxtproduktion 2001

	Areal, ha*		Skörd (ton)
	Humanraps	Teknisk raps	
Höstraps	18 627	1 324	
Höstrybs	857	11	
Vårraps	12 831	866	
Vårrybs	9 968	614	
Summa	42 282	2 815	

*enl Statens Jordbruksverk

** enligt Svensk Raps AB skördeuppskattning

Ökade höstsådden med 70%

Ingen vet naturligtvis om priserna under våren och sommaren, eller kanske hösten 2002 kommer att vara ännu högre. Men vad man däremot vet är att ett pris över 2 kr/kg är ett bra rapspris som gör oljeväst-kalkylen mycket konkurrenskraftig. Prissäkring blir ett sätt att öka säkerheten för rapsodlaren. När priset är fastställt kan man göra sin kalkyl och vet vad man har att räkna med för intäkt i samband med skörden.

Lantmännen ODAL har varit föregångare när det gäller att erbjuda odlarna prissäkring av s.k. "fysisk" leverans. Det innebär att man tecknar ett kontrakt där leveranstid, kvantitet och pris är fastställt. Under 2001 har alltfler handlare erbjudit samma service. Hos Svenska Foder har man kunnat prissäkra fritt foderfabrik och även otorkad vara. Det har breddat möjligheten genom att även odlare utan egna torkmöjligheter kan vara med och prissäkra.

Ny hemsida

– en viktig del i informationsarbetet

En helt ny hemsida har utvecklats under 2001. Denna skall vara ett viktigt hjälpmedel att föra ut budskapet om raps-, lin- och vallfröodling. Från ren

www.svenskraps.se

odlingsinformation till marknadsanalyser som ett viktigt hjälpmedel i försäljningen av rapsen.

Kunskapsbanken

De som vill öka sina kunskaper om våra grödor vänder sig med fördel till kunskapsbanken på hemsidan. Här finns de flesta artiklarna från de senaste årens Svensk Frötidning och dessutom ett stort antal övriga artiklar som rör oljeväxter och vallfrö.

Marknaden

På marknadssidan kan man följa prisutvecklingen på raps under året. Sidan uppdateras varje vecka och här kommenteras också den förväntade prisutvecklingen. Med hjälp av länkarna kan man komma vidare för att se dagspriser både i Sverige och internationellt.

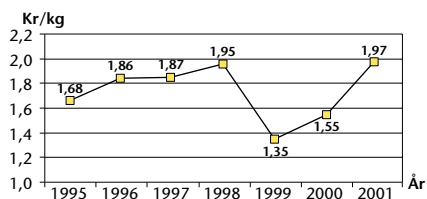
Rapskonferenser

För att betona alla de fördelar som oljevästodlingen för med sig hölls tre rapskonferenser på olika platser i landet under 2001. En i Skåne, en i Öster- resp. Västergötland. Detta samlade drygt 150 av landets rådgivare och säljare och blev en bra uppstart inför kampanjerna för höstsådd. På konferenserna togs upp den ekonomiska vinsten i efterföljande gröda, senaste sortinformation liksom den förestående prisuppgången på oljeväxter.

De flesta artiklarna i Svensk Frötidning kan sökas via Kunskapsbanken på Svensk Raps AB hemsida.

Lantmännens rapspris 1995 till 2001

Örd, kg/ha**	Produktion, ton	
	Humanraps	Teknisk raps
3 200	59 606	4 237
2 000	1 713	21
2 200	28 228	1 906
1 650	16 447	1 013
	105 994	7 177

Foto: Staffan Erlandsson, SW

Forskning och försök – ny s

Foto: Agneta Lilliehöök

Vi ser nu åter en glädjande ökning av oljeväxtarealen. Till uppgifterna för Svensk Raps AB hör att genom försöksverksamhet ge odlarna tillgång till det senaste sortmaterialet och nya ideér kring odlings-teknik. Det är mot bakgrund av vad försöksresultaten visar som både odlare och rådgivare tar sina beslut.

Sortprovnigen är fortfarande betydelsefull

Inom OS-försöken har sedan lång tid tillbaka en tyngdpunkt legat på sortprovning. Genom att prova både svenskt och utländskt material, som förädlare och sortrepresentanter anser vara av intresse för den svenska marknaden, utgör OS-försöken ett nålsöga för nya sorter innan de lanseras till svenska odlare. Framförallt är det på höstrapsidan det finns ett stort antal sorter som testas. I årets 15 höstrapsförsök har prövats 25 olika sorter. Av dessa var nästan hälften hybrid sorter. Dessutom etablerades fyra extra sortförsök med vardera 8 vinterhårdiga höstraps sorter i området Uppland-norra Södermanland. Tyvärr har endast ett av dessa övervintrat och kunnat skördas, men resultatet från detta visar att med hybrid sorter finns möjlighet till god skörd också i detta odlingsområde.

Även försök med vårraps och vårrybs ingår i programmet, men antalet sorter per försök är betydligt färre (endast 7 resp 6 sorter).

Arealen av oljelin har minskat kraftigt det senaste året, men trots detta har Svensk Raps AB fortsatt med sortprovning i en försöksserie. Målet är att finna en tidig men ändå högavkastande linsort.

Odlingstekniska försök får ökat utrymme

Odling av oljeväxter är inte bara att välja rätt sort utan det handlar också om att ha en odlingsteknik som är tillförlitlig och kostnadseffektiv. Ett antal försöksserier har genom åren behandlat såväl såteknik,

ogräsbekämpning, betning, kvävegödsling som svampbehandling. Vissa serier är ständigt aktuella medan vissa avslutas och åter tas upp på försöksprogrammet efter ett antal år, då någon ny frågeställning på temat eller något nytt bekämpningsmedel blir aktuellt.

Ett exempel på nygamal teknik som åter är aktuell finns i en försöksserie med etablering av höstraps (hybrid) med olika utsädesmängd. I försöksserien OS 180 jämförs konventionell sådd, direktsådd och precisionsådd vid olika utsädesmängd.

Försöken har nu skördats i 2 år. Olika utsädesmängder för hybridrapss resp konventionell sorttyp testas också i en nystartad försöksserie OS 212. Med en Rapid-såmaskin sås tre olika utsädesmängder, 40, 80 och 120 grob frön/m².

Hösten 2001 har kvävegödslingsförsök i höstraps åter tagits upp på Svensk Raps AB försöksprogram. I försöksplanen finns två olika höstkvävegivor och vårgödsling vid två spridningstillfällen och en kväveste-ge från 0-250 kg N/ha.

Svensk Raps AB är även medfinansiärer i förfruktsförsök i Mellansverige. Dessa försök drivs av Östra Sverigeförsöken, Sveaförsöken och Försök i Väst. Här jämförs våroljeväxter med höstvetete som förfrukt till höstvetete. I planen ingår även olika bearbetning och svampbehandling. De resultat som finns tillgängliga för närvarande visar skördeökningar på 20% i höstvetete med våroljeväxter som avbrottsgröda.

Nya odlingsinriktade projekt inom SSO

Svensk Raps AB bedriver inom ramen för Stiftelsen Svensk Oljeväxtforskning projekt som oftast är inriktade på grundforskningsfrågor, men även projekt som är av mera odlingsteknisk karaktär får bidrag. Två projekt som för närvarande bedrivs med mera praktisk anknytning är Kväveeffterverkan av höstraps

atsning på odlingsteknik

i jämförelse med andra grödor och Bearbetnings-system för vårraps på olika jordar.

Projektet med kväveeffterverkan av höstraps drivs av Inst för jordbruksvetenskap, SLU Skara. Syftet är att studera kväveeffterverkan till höstvetete av höstraps i jämförelse med andra grödor. Jämförande grödor är havre och ärter. Försöken startades hösten 1999 på tre olika platser i Skåne och kommer att pågå tills resultat finns från tre försöksomgångar. I tabell 1 finns skörderesultaten från 3 försök. Höstvetete har efter de olika förfrukterna gett högst avkastning med höstraps som förfrukt. I försöken tas kväveprofiler i marken höst och vår och dessutom analyseras grödan på kväveinnehåll. Projektet kommer att slutredovisas sommaren 2004.

Tabell 1 Förfruktseffekt av havre, höstraps och ärter i efterföljande höstvetete. 3 skånska försök 2001.

Förfrukt kg/ha	Höstveteskörd kg/ha	Merskörd
Havre	7990	
Ärter	8950	+960
Höstraps	9021	+1031

Nya etableringsmetoder

Kostnaden för jordbearbetningsåtgärder är en betydande del av insatsen vid odling av oljeväxter. SFO satsade i början av 80-talet på flera försöksserier med direktsådd av oljeväxter. I höstraps blev det en etablerad teknik, men i våroljeväxter blev inte resultatet tillfredsställande. Idag finns det nya och bättre direktsåmaskiner. Dessutom finns en stor areal som är bevuxen med fånggröda och intresset

för att bryta denna först på våren har ökat i och med miljöstödet. Inst för markvetenskap vid SLU, Uppsala har beviljats anslag från SSO för ett nytt projekt där olika bearbetningssystem för vårraps ska studeras. Syftet är att försöka finna ett alternativ till den idag vanligaste metoden med höstplöjning och konventionellt vårbruk. Nya redskap för grund bearbetning, 5-7 cm, på våren finns på marknaden. I försöket ska Väderstad Carrier användas för detta ändamål. Jämförande led är bearbetning med tallriksredskap före sådd, direktsådd med Rapid och Horsch Duett efter glyfosatbehandling före sådd och höstplöjning följt av konventionellt vårbruk. Alla led som vårbearbetats kommer att sås med Väderstad Rapid kombisåmaskin.

Resultat på www.svenskraps.se

Att bedriva försöksverksamhet innebär inte bara att fältarbetet med försöken ska fungera, utan minst lika viktigt är fortsättningen med analyser, resultatbearbetning och publicering av resultaten. Sedan ett par år tillbaka har vi på vår hemsida presenterat försöksresultat. Resultaten från sortförsöken i höstraps är de som först är klara på hösten och med nuvarande system med snabb inrapportering från försökspatrullerna av skördar, förtur på analyserna och snabb bearbetning på SLU kan vi på hemsidan presentera avkastningen i årets försök inom en vecka efter de skördats. Detta är en tjänst som uppskattats av både förädlare och rådgivare. Även lantbrukare kan vara betjänta av att få stöd i valet av sort inför höstsådden.

Efterhand som försöken sedan är färdiganalyserade vad gäller alla parameterar finns dessa tillgängliga som sammanställningar direkt på hemsidan. Om man söker ett enskilt försök finns dessa att hitta via en länk direkt till Fältforskningsenheten vid SLU.

Foto: Anders Roland

Foto: Agneta Lilliehöök

Styrelser och förtroendevalda

Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ek för

ORDINARIE STYRELSELEDAMÖTER

Stig Lindén, f -40
ordförande
Österskog, 590 33 Borensberg
Tel: 0141-712 00, fax: 0141-710 33
Mobil: 0705-87 47 00.
E-post: stig.linden@lrf.se
m.period 2001-2002
Åker: 270 ha. Skog: 13 ha.
Spannmål, oljeväxter, klöver- och gräsför.

Gunnar Henningsson, f -39
vice ordförande
Duvemåla, Nordanå, 245 93 Staffanstorp
Tel: 040-44 51 51, 44 51 10. Fax: 040-44 51 88
Mobil: 0708-44 51 17
E-post: gunnar@svenskrap.se
m.period 2001-2002
Åker: 190 ha.
Spannmål, oljeväxter, sockerbeter, gräsför och
julgransodling.

Håkan Carlsson, f -48
Ödesberga, 732 96 Arboga
Tel och fax: 0589-66 00 01
Mobil: 070-222 39 68
E-post: timotej.carlsson@telia.com
m.period 2001-2002
Åker: 101 ha. Skog: 25 ha.
Spannmål, oljeväxter, ärter och gräsför.
Slaktsvinsproduktion.

Olle Lundborg, f -41
Wrå säteri, 740 20 Vänge
Tel: 018-39 60 10, fax: 018-39 61 15.
Mobil: 0705-89 21 15
E-post: wra.sateri@swipnet.se
m. period 2001-2003
Åker: 450 ha. Skog: 700 ha.
Spannmål, oljeväxter, ärter och salix.

Anders Borgqvist, f -53
Nya Wärslätt, 241 95 Billinge
Tel: 0413-54 20 85, 0413-54 20 80
Fax: 0413-54 20 85
Mobil: 0705-54 20 85
E-post: anders.borgqvist@swipnet.se
m.period 2001-2003
Åker: 160 ha.
Spannmål, oljeväxter och gräsför och
smågrisproduktion.

Göran Brynell, f -61
Västrabo Gård, Maglarp, 231 93 Trelleborg
Tel: 0410-33 00 04, fax: 0410-33 00 24.
Mobil: 0708-74 93 19
E-post: goran.brynell@lm.lrf.se
m.period 2001-2002
Åker: 315 ha
Spannmål, oljeväxter, sockerbeter och gräsför.

Per-Olof Hilmér, f -64
Bäcken 3064, 464 93 Mellerud
Tel: 0530-501 75, fax: 0530-503 12
Mobil: 070-531 21 75
E-post: per-olof.hilmer@pn.lrf.se
m.period: 2001-2003
Åker: 294 ha. Skog: 10 ha
Spannmål, oljeväxter, gräsför, potatis, smågris-
och nötköttsproduktion.

STYRELSESUPPLEANTER

I rullande turordning
Anders Löfgren, f -52
Frankhyttans Gård, 611 95 NYKÖPING
Tel: 0155-520 35
m.period 2001-2002

Fredric Jacobsson, f -60
Hagsäter, 610 21 Norsholm
Tel: 011-56 003, fax: 011-56 187.
Mobil: 070-687 05 14
E-post: fredjac@algonet.se
m.period 2001-2002

Tore Svensson, f -53
Storegård, 268 90 Svalöv
Tel: 0418-66 40 58, fax: 0418-66 40 57
Mobil: 0708-87 42 08
E-post: storegard@lm.lrf.se
m.period 2001-2003

Magnus Karlsson
Ova, Nolebo, 533 92 Lundsbrunn
Tel: 0511-570 17
Mobil: 070-677 24 92
E-post: magnus.karlsson@r.lrf.se
m.period 2001-2003

REVISORER

Ordinarie
Bengt-Olov Gunnarson, f -51
Bobergs Västergård, 590 33 Borensberg
Tel: 0141-704 56, fax: 0141-705 86
Mobil: 070-577 05 86
E-post: gunnarsons.jordbruk@e.lrf.se

Jan-Anders Andersson, f -52
Stångby Gård, 225 91 Lund
Tel: 046-24 80 70, fax: 046-24 88 70
Mobil: 0708-99 95 75
E-post: stongby_gord@lm.lrf.se

Mats Pålsson, auktor revisor, f -60
Lindebergs Grant Thornton AB
Box 4295, 203 14 Malmö
Tel: 040-665 69 00

Personliga suppleanter

Per-Erik Andersson, f -60
Flo Prästgård, 467 96 Grästorp
Tel: 0514-400 14

Nils-Åke Højberth, f -62
Månstorps Kungsgård, 235 99 Vellinge
Tel 040-48 70 39, fax 040-48 70 04
Mobil: 0705-78 70 39
E-post: nils-ake.hojberth@lm.lrf.se

Aukt revisor Olof Andersson, f -58
Lindebergs Grant Thornton AB
Box 4295, 203 14 Malmö
Tel: 040-665 69 00

HEDERSLEDAMÖTER

1979 Agr lic Carl M Björklund, Kristianstad,
† 2001-11-11
1986 Godsägare Ingmar Johansson,
Lilla Edet
1988 Agronom Olle Hakelius, Enköping
1989 Professor Gösta Olsson, Svalöv
1992 Lantmästare Stig Brynell, Vellinge,
hedersordf

Styrelse Svensk Raps AB

Stig Lindén
Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare
ordförande

Nils Orrenius
Svenska Lantmännen
vice ordförande

Sten Andersson
Föreningen Foder och Spannmål
Scandinavian Seed

Johan Biärsjö
Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare

Gunnar Henningsson
Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare

Olle Lundborg
Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare

Sten Moberg
Svalöf Weibull AB

Hans Nilsson
Karlskramms AB

Övrigt

KANSLI

Postadress: Box 96, 230 53 Alnarp.
Besöksadress: Elevenborgsvägen 4.
Tel (vx): 040-46 20 80. Fax: 040-46 20 85.
E-post: info@svenskraps.se

Johan Biärsjö, agronom, VD,
tel: 040-46 20 83.
E-post: johan.biarsjo@svenskraps.se

Gunilla Lindahl-Larsson, agronom,
tel: 040-46 20 82.
E-post: gunilla.larsson@svenskraps.se

Jan Hempel, ekonomichef,
tel: 040-46 20 81.
E-post: jan.hempel@svenskraps.se

SVENSK FRÖTIDNING

Adress, tel: se kansli
E-post: info@svenskraps.se
Ansvarig utgivare: Johan Biärsjö
Redaktör: Gunilla Lindahl-Larsson

ARBETSGRUPP INFORMATION

Johan Biärsjö, Alnarp
Per Wigh, Svenska Lantmännen
Ingemar Nilsson, Svalöf Weibull AB
Leif-Ove Gustavsson,
Varaslättnens Lagerhusförening
Per-Johan Herland, Karlshamns AB

ARBETSGRUPP ODLINGSUTVECKLING

Johan Biärsjö, Alnarp
Gunilla Lindahl-Larsson, Alnarp
Sven Fajersson, Svenska Lantmännen
Roland Lyhagen, Svalöf Weibull AB
Per-Johan Herland, Karlshamns AB
Jan Rundqvist, Svenska Foder AB

FORSKNINGSKOMMITTÉ

Stig Lindén, Borensberg, ordf
Gunnar Henningsson, Staffanstorp
Olle Lundborg, Vänge
Johan Biärsjö, Alnarp
Bengt Nilsson, agr dr, Helsingborg,
vetenskaplig repr, sekr
Anders Jonsson, agr dr, ODAL
Jan Rundqvist, agronom, Svenska Foder AB
Dave Servin, agronom, Skånska Lantmännen
Jan-Olov Liedefält, forskningschef,
Karlshamns AB

VALLFRÖUTSKOTT

Ordinarie
Håkan Carlsson, Arboga
Gunnar Henningsson, Staffanstorp
Stig Lindén, Borensberg, ordf
Sven-Erik Svensson, Trollhättan

Adjungerande
Gunilla Lindahl-Larsson, Alnarp
Johan Biärsjö, Alnarp

Suppleant
Vakant
Som opartisk ordf vid förhandlingar:
Lantmästare Stig Brynell

VALBEREDNINGSNÄMND

(vald till årsstämman 2002)
Ove Gustafsson, Trollhättan, sammankallande
Lars-Johan Merin, Örebro
Gunnar Wall, Vadstena
Ragnar Knutsson, Trelleborg
Börje Bendelin, Klintehamn

Representation i andra organ

Branschorgan för vallfrö

Ordinarie
Stig Brynell, Vellinge
Stig Lindén, Borensberg
Håkan Carlsson, Arboga
Gunilla Lindahl-Larsson, Alnarp
Gunnar Henningsson, Staffanstorp

Suppleanter
Sven-Erik Svensson, Trollhättan

Branschorgan för lin

Stig Lindén, Borensberg
Håkan Carlsson, Arboga
Johan Biärsjö, Alnarp
Sven-Erik Larsson, rikskonsulent, Örebro

Stiftelsen Fil dr Gösta Anderssons stipendiefond

Stig Lindén, Borensberg, ord
Gunnar Henningsson, Staffanstorp, ord
Olle Lundborg, Vänge, suppl

Nämnden för Anders Elofsons fond

Olle Lundborg, Vänge, ord
Stig Lindén, Borensberg, suppl

NJF, kommitté för vallfröodling

Johan Biärsjö, Alnarp

Groupe Consultatif International de Recherche sur la Colza, GCIRC (Paris)

Johan Biärsjö, Alnarp

European Seed Grower's Group, ESGG (Bryssel)

Gunnar Henningsson, Staffanstorp

EU-kommissionens ständiga grupp för oljevaxter och proteingrödor

Johan Biärsjö, Alnarp

EU-kommissionens ständiga grupp för utsäde

Gunnar Henningsson, Staffanstorp, representant
och ordförande i kommittén

Ombudsmöte för Stiftelsen Svenska Lantbruksveckan

Olle Lundborg, Vänge

Ombud vid LRF:s årsstämma 2001

Stig Lindén, Borensberg

Medlemsföreningar

Stockholm Uppsala

Frö- och Oljeväxtodlare ek för

Stiftad 1991 genom sammanslagning av Stockholm (1931) och Uppsala (1913) läns Frö- och Oljeväxtodlareföreningar.

c/o Hushållningssällskapet

Box 412, 751 06 Uppsala.

Ordf Björn Wallin, Hånsta, 743 33 Vattholma.

Tel: 018-37 91 03. Mobil: 070-659 88 62.

E-post: yxa@algonet.se

Sekr dir Mats Pettersson, Uppsala. Tel: 018-56 04 00.

Fax: 018-56 04 29. E-post: mats.pettersson@hush.se

Södermanlands

Frö- och Oljeväxtodlareförening, ek för

Stiftad 1945

c/o Claes Rehnström

Malmvägen 5, 611 65 Nyköping

Ordf Christer Laveson, Brännelunds gård,

635 05 Eskilstuna. Tel och fax: 016-39 50 68.

Sekr Claes Rehnström, Nyköping. Tel: 0155-21 12 62.

E-post: claes.rehnstrom@swipnet.se

Östra Götalands

Frö- och Oljeväxtodlare ek för

Stiftad 1996, genom sammanslagning av Östergötlands (1912) och Jönköpings (1921) Fröodlareföreningar.

c/o Hushållningssällskapet

Box 275, 581 02 Linköping.

Ordf Bengt-Olov Gunnarson,

Bobergs Västergård, 590 33 Borensberg.

Tel: 0141-704 56. Fax: 0141-705 86.

E-post: gunnarsons.jordbruk@e.lrf.se

Sekr dir Lennart Svensson, Linköping.

Tel: 013-35 53 00. Fax: 013-10 27 94.

E-post: lennart.svensson@hs-e.hush.se

Kronobergs läns

Frö- och Oljeväxtodlareförening, ek för

Stiftad 1980

c/o Bengt Paulsson

Baggagård, 360 47 Värends Nöbböle.

Ordf Alf Olsson, Kronogård, 340 32 Grimslöv.

Tel: 0470-75 06 73.

Sekr Bengt Paulsson, Baggagård, 360 47 Värends

Nöbböle. Tel: 0470-353 88.

Norra Kalmar läns

Frö- och Oljeväxtodlareförening, ek för

Stiftad 1915.

c/o Hushållningssällskapet

Loftagatan 4, 594 32 Gamleby.

Föreningen kommer under 2002 att slås samman

med Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlare.

Ordf Carl-Axel Bröme, Ogestad, 594 94 Gamleby.

Tel: 0493-211 14.

Sekr växtodlingskonsulent Gunnar Lindén,

Gamleby. Tel: 0493-130 54. Fax: 0493-130 52.

Sydöstra Sveriges

Frö- och oljeväxtodlare, u p a

Stiftad 1918

c/o Hushållningssällskapet

Flottiljvägen 18, 392 41 Kalmar.

Ordf Bo Hagström,

Beteby 202, 380 62 Mörbylånga

Tel: 0485-403 16. Fax: 0485-414 07.

Sekr Margareta Björk, Kalmar. Tel: 0480-156 70.

Fax: 0480-290 46. E-post: margareta.bjork@hush.se

Gotlands

Frö- och Oljeväxtodlareförening, ek för

Stiftad 1942

c/o Hushållningssällskapet

Lövsta, Roma, 620 23 Romakloster.

Ordf Åke Ahlsten, Larsarve, Roma,

620 23 Romakloster. Tel: 0498-505 62.

Fax: 0498-509 89. E-post: ake.ahlsten@i.lrf.se

Sekr dir Hilding Norrby, Roma.

Tel: 0498-20 38 20. Fax: 0498-20 38 39.

E-post: hilding.norrby@hush.se

Blekinge läns

Frö- och Oljeväxtodlareförening, ek för

Stiftad 1919.

c/o Hushållningssällskapet

Thornska villan, 370 10 Bräkne Hoby.

Föreningen kommer under 2002 att slås samman

med Skånes Frö- och Oljeväxtodlare.

Ordf Anders Håkansson, Östragården,

Sandviksvägen 99-21, 294 91 Sölvesborg.

Tel: 0456-704 45.

Sekr Hans Hedström, Bräkne Hoby.

Tel: 0457-860 60. Fax: 0457-814 90.

E-post: hans.hedstrom@hush.se

Skånes

Frö- och Oljeväxtodlare ek för

Stiftad 1943

Box 96, 230 53 Alnarp.

Tel: 040-46 20 80. Fax: 040-46 20 85.

Ordf Gunnar Henningsson

Duvelmåla, Nordanå, 245 93 Staffanstorp.

Tel: 040-44 51 51, 44 51 10. Fax: 040-44 51 88.

E-post: gunnar@svenskraps.se

Sekr Jan Hempel, Alnarp.

Tel: 040-46 20 81. Fax: 040-46 20 85.

E-post: jan.hempel@svenskraps.se

Hallands

Frö- och Oljeväxtodlarförening ek för

Stiftad 1941.

c/o Hushållningssällskapet

L:a Böslid, 310 31 Eldsberga.

Föreningen kommer under 2002 att slås samman

med Skånes Frö- och Oljeväxtodlare.

Ordf Göran Wenåker

Veneberg, 310 58 Vessigebo.

Tel: 0346-205 32. Fax: 0346-205 34.

Sekr Per-Olov Davidson, Eldsberga.

Tel: 035-465 00. Fax: 035-465 29.

E-post: per-olov.davidson@hs.halland.net

Västra Sveriges

Frö- och Oljeväxtodlare ek för

Stiftad 1995 genom sammanslagning av Västra Sveriges (1969), Skaraborgs (1943) och Värmlands (1926) Frö- och Oljeväxtodlareföreningar.

c/o Lanna försöksgård, 531 93 Lidköping.

Ordf Ingemar Lundborg, N.Härene, Skofteby Säteri,

531 92 Lidköping. Tel och fax: 0510-53 53 51.

E-post: Skofteby@r.lrf.se

Sekr distriktsförsöksledare Johan Roland, Lidköping.

Tel: 0510-53 00 05. Fax 0510-53 04 88.

E-post: Johan.Roland@jvsk.slu.se

Örebro läns

Fröodlingsförening, ek för

Stiftad 1908

c/o Frökontrollen Mellansverige AB

Box 22014, 702 02 Örebro.

Ordf Lars-Johan Merin, Oppegården Nederby,

710 41 Fellingsbro. Tel och fax: 0581-62 14 81.

E-post: merin@swipnet.se

Sekr agr Laila Gustafsson, Örebro.

Tel: 019-611 46 07. Fax 019-13 50 82.

E-post: laila.gustafsson@hs-t.hush.se

Västmanlands läns

Frö- och Oljeväxtodlare ek för

Stiftad 1941

c/o Sten Palmgren

Regattagatan 1, 723 48 Västerås.

Ordf Håkan Carlsson, Ödesberga, 732 96 Arboga.

Tel och fax: 0589-66 00 01. Mobil: 070-222 39 68.

E-post: timotej.carlsson@telia.com

Sekr Sten Palmgren, Västerås.

Tel: 021-80 44 38. Mobil: 0708-19 38 97.

Dalarnas

Frö- och Oljeväxtodlareförening, ek för

Stiftad 1971

c/o Hushållningssällskapet

Herrgårdsvägen 12, 812 93 Kungsgården.

Ordf Anders Klint, Norrby 11, 776 93 Hedemora.

Tel: 0225-71 11 77.

Sekr Daniel Josefsson. Tel: 0290-336 10.

Fax: 0290-336 09.

E-post: daniel.josefsson@hs-w.hush.se

Gävleborgs

Oljeväxtodlars ek för

Stiftad 1985

c/o Länsstyrelsen, Lantbruksenheten, 801 70 Örebro.

Ordf Pär Widén, Kråbäck 329,

810 20 Österfärnebo. Tel: 0291-500 12.

Sekr Mats Selin, Gävle. Tel: 026-17 11 32.

Fax: 026-17 13 08. E-post: mase@x.lst.se

Örebro läns

linodlarförening, ideell förening

Stiftad 1987

c/o Hushållningssällskapet, Box 271, 701 45 Örebro.

Ordf Claes Schneider,

Berga gård, 716 91 Fjugesta. Tel: 0585-310 49.

Fax: 0585-310 50. E-post: claes.schneider@t.lrf.se

Sekr Sven-Erik Larsson, Örebro.

Tel: 019-603 27 00. Fax 019-10 21 33.

Tel och fax (bostaden): 0585-101 54 .

E-post: sven-erik@torpet.com

Frö- och Oljeväxtodlarna

Box 96 • 230 53 Alnarp • Tel 040-46 20 80 • Fax 040-46 20 85
E-post info@svenskraps.se • www.svenskraps.se